

Vodič pri sortiranju

Informacije za kućanstva o rukovanju s otpadom i njegovu sortiranju

Zeleni Poseidon

Naš cilj je da našim stanašima, što je više moguće, olakšamo da, na ispravan način za okoliš, odlože svoj otpad.

U tome poslu jedna je karika i ova brošura s informacijama o tome gdje ćete odložiti različite vrste otpada.

Posebno je važno da opasni otpad, na primjer baterije i električni/elektronički otpad, ne završi u vreći/kesi za smeće, vidjeti stranu 14.

Također je važno da se, na primjer, limena ambalaža, plastična ambalaža i novine sortiraju tako da se materijali mogu reciklirati.

Prema zakonu svi iz svog otpada moraju izdvajati opasni otpad, ambalažu i novine.

Domaćin za okoliš [Miljövärdens]

Domaćin odgovoran za okoliš rado će vam odgovoriti na pitanja o otpadu. U nekim područjima nemamo domaćine za okoliš, i onda se trebate obratiti stanodavcu. Telefonski broj naći ćete u ulazu zgrade.

Zgrada [Miljöhus], ili prostorija [Miljörum], za razvrstavanje ili neki drugi sistem?

Mnogi od naših stanara imaju pristup zgradi ili prostoriji za razvrstavanje gdje se može sortirati novine, ambalaža, žarulje/sijalice, neonske cijevi, baterije, otpad hrane i ostali otpad.

Ako nemate zgradu ili prostoriju s potpunim razvrstavanjem ipak može postojati mogućnost za određeno razvrstavanje, na primjer u prostoriji za otpad. Novine, ambalaža i baterije se inače ostavljaju na nekom reciklažnom mjestu. Gdje ćete Vi ostaviti svoj ostali otpad ovisi u kojem području stanujete; govorite sa svojim domaćinom za okoliš ili stanodavcem.

Informacije o reciklažnim mjestima postoje na www.goteborg.se. Možete također telefonirati servisu, Kretslopp och vatten tel: 031-368 27 00.

Ono što ste dali u reciklažu koristi se za nove stvari

Otpad hrane postaje biogas/bioplín

Ambalaža od metala postaje

Ambalaža od plastike postaje

Ambalaža od kartona i papira postaje

Novine i tiskovine postaju

Obojeno staklo postaje

Neobojeno staklo postaje

Foto: FTI.

Otpad hrane

U većini područja imamo prikupljanje otpada od hrane.
Ako imate pitanja oko prikupljanja otpada hrane govorite sa svojim domaćinom za okoliš ili sa stanodavcem.

DA	NE
<ul style="list-style-type: none"> • Ostaci hrane, sirove i pripravljene • Ostaci voća i povrća • Jaja (također ljušta) • Kruh/hljev • Talog kave i filteri za kavu • Čajni listovi i čajne vrećice • Kuhinjski papir i salvete • Odrezano cvijeće	<ul style="list-style-type: none"> • Duhan, opušci i snus • Pelene i higijenski ulošci • Tekstil • Sadržaj vrećice usisavača • Pjesak za mačke i piljevinu • Pjesak, zemlja, glina i šljunak • Roštiljni ugalj i pepeo

Ovako uspjevate sa smeđom vrećicom/kesom

Otpad hrane jedan je važan resurs. Zato se on razvrstava i stavlja u onu smeđu vreću/kesu. Taj prikupljeni otpad hrane vozi se u jedno postrojenje za preradu i koristi se za dobivanje energijski bogatog bioplina/biogasa za motorna vozila i za obogaćeno biognojivo/đubrivo.

Ostali otpad

Ono što ostane, nakon što ste razvrstali, zove se ostali otpad i stavlja se u vreću za smeće. Taj otpad ide na spaljivanje i energija se koristi za grijanje i električnu struju.

Ono što ostane nakon sortiranja, na primjer:

- Poderana odjeća
- Pelene i krpe za pranje
- Male količine stakla i porculana, dobro umotane
- Četke i krpe za pranje posuđa
- Vrećice od usisavača
- Kuverte i naljepnice

- Otpad hrana
- Opasni otpad
- Ambalaža
- Novine
- Upotrebljiva odjeća
- Baterije
- Lijekovi, šprice
- Električni i elektronički otpad

S jestivim uljem i masti učinite ovako

Ako mast i ulje od hrane dođu u kanalizaciju oni se stvrdnu i stvaraju grude. Te grude mogu prouzročiti zastoj i poplave u vašoj kući ili mogu smetati procesu u pogonu za pročišćavanje, zato nikada ne smijete ulijevati mast ili ulje direktno u sливник.

JESTIVA MAST

JESTIVO ULJE

Ambalaža od metala

Ambalaža od metala ostavlja se u zgradi i prostoriji za razvrstavanje ili na reciklažnom mjestu.

Foto: FTI.

Ovdje odlažete, npr.:

- Limenke od konzervi
- Aluminijsku foliju
- Tube od metala za hranu, npr. kaviar
- Poklopce i čepove
- Svijeće (izgorjele)
- Prazne i suhe metalne konzerve u kojima je bila boja/ljepilo
- Posve prazne kutije za sprej

- Limenke koje sadrže boju i ljepilo
- Limenke sa sprejsadržajem

Ambalaža od plastike

Ambalaža od metala ostavlja se u zgradi i prostoriji za razvrstavanje ili na reciklažnom mjestu.

Foto: FTL.

Ovdje odlažete na primjer:

- Plastične vreće/kese
- Mekanu plastičnu ambalažu
- Frigolit
- Vrećice od čipsa
- Boce od kečapa
- Boćice za šampon
- Kutije za sladoled

- Igračke od plastike
- Kuhinjske četke
- Četke za pranje zuba
- Cd-omotnice
- Plastične posude za cvijeće

Ambalaža od kartona i papira

Ambalaža od kartona i papira ostavlja se u zgradi i prostoriji za razvrstavanje ili na reciklažnom mjestu.

Foto: FTI.

- Ovdje odlažete na primjer:
- Pakiranja za mlijeko, voćne sokove
  - Pakiranja za tjesteninu
  - Kartoni od sredstva za pranje
  - Kartonske tube od toaletnog papira
  - Omotni papir za darove
  - Valoviti karton (Wellpapp)
  - Vrećice za brašno i šećer
  - Vrećice od papira

- Novine
- Brošure
- Pisaći papper
- Kuverte

Novine i tiskovine

Novine se ostavljaju u zgradi i prostoriji za razvrstavanje ili na reciklažnom mjestu.

Ovdje odlažete na primjer:

- Dnevne novine
- Tjedne/sedmične novine
- Kataloge
- Reklamne listove
- Brošure
- Pisači papir

- Kuverte
- Naljepnice
- Plastificirani papir
- Plastične vrećice/kese

Obojeno i neobojeno staklo

Ambalaža od stakla ostavlja se u zgradi ili prostoriji za razvrstavanje ili na reciklažnom mjestu.

Foto: FTI.

Foto: FTI.

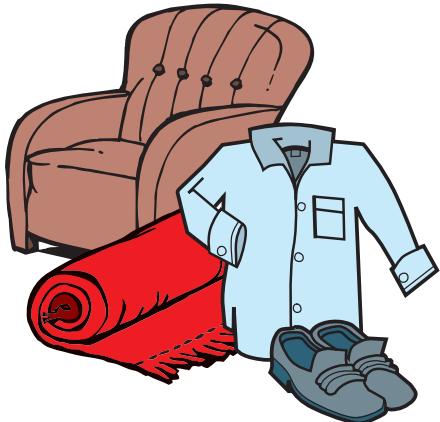
Ovdje odlažete na primjer:

- Vinske boce
- Boce za sokove
- Staklenke za džemove

- Staklene čase
- Porculan
- Keramika
- Prozorsko staklo
- Staklo od ogledala
- Žarulje/sijalice

Ponovna upotreba

Ne bacajte stvari koje su čitave i čiste. Mi u nekim područjima imamo lokalnu povratnu upotrebu ili second hand butike. Raspitajte se kod svog domaćina za okoliš ili stanodavca.

Svoje stvari za ponovnu upotrebu možete također ostaviti kod organizacija za skupljanje pomoći. Oni imaju boksove/spremnike za prikupljanje odjeće i obuće.

Mnoge organizacije primaju također i namještaj. U pet općinskih reciklažnih centrala postoji također mogućnost da se pokloni/daruje sve, od namještaja do odjeće, a u reciklažnom parku Kretslloppsparken Alelyckan, možete i pokloniti i kupiti rabljene/korištene stvari.

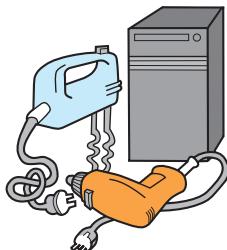
Glomazni otpad

Glomazni otpad jest veliki otpad iz domaćinstva, na primjer, božićna drvac/jelke, polomljeni namještaj i bicikli ali **ne** električni/elektronski otpad.

Ako želite baciti velike stvari koje su polomljene raspitajte se kod svog domaćina za okoliš ili stanodavca kako je to riješeno u vašem području.

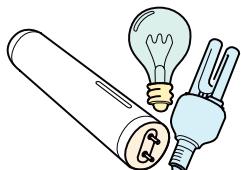
Opasni otpad se mora skupljati

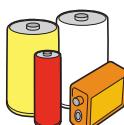
Veći električni/elektronski otpad je npr. TV-aparati, računala/kompjuteri, mikrovalne peći, stereouređaji.

Osrednji električni otpad je npr. Aparati za kavu, bušilice, sušila za kosu, el-mikseri.

Manji električni otpad je npr. El-brijači aparati, mobilni telefoni, kablovi.

Izvori svjetlosti su na primjer žarulje/sijalice, niskoenergetske žarulje/sijalice ili neonske cijevi. Budite pažljivi sa žaruljama/sijalicama tako da se ne razbijaju.

Male baterije su štapićaste i dugmaste baterije.

Kemikalije su npr. razrjeđivač, ispirač za četke, klorin, sredstvo za bojenje kose, boja, lak za nokte, ljepilo, rabljeno/otpadno ulje, limenke spreja sa sadržajem.

Termometri sa živom moraju se skupljati i s njima rukovati oprezno.

APOTEK

Lijekovi su sve vrste lijekova kao što su tablete, kontracepcijske pilule, lijekovi u tekućini, dezinfekcijska sredstva, masti/pomade.

Lijekovi i kanile predaju se u Apoteci.

Mjesta za prikupljanje električnog/elektronskog otpada i ostalog opasnog otpada

Žarulje/sijalice, neonske cijevi i baterije možete ostaviti u prostoriji ili zgradi za razvrstavanje, ako su vam dostupne. Inače mogu postojati i druge mogućnosti da se ostave ove vrste otpada. Može postojati također i lokalno prikupljanje električnog i elektronskog otpada. Pitajte vašeg domaćina za okoliš [miljövärd], ili stanodavca.

Prikupno mjesto	Tu možete odložiti
Reciklažni centri (Tagene, Sävenäs, Bulycke, Högsbo, Alelyckan).	Električni I elektronski otpad, automobilske baterije, male baterije, izvore svjetla, kemikalije I dr.
Reciklažne stanice Postoje kod nekih benzinskih stanica	Automobilske baterije, male baterije, izvore svjetla, kemikalije
Automobil za opasni otpad vozi po cijelom Göteborg u proljeće i na jesen.	Manji I osrednji električni I elektronski otpad automobilske baterije, male baterije, izvore svjetla, kemikalije.
Neke trgovine za elektroniku; vidjeti popis na www.elektronikatervinning.se	Sav električni I elektronski otpad.
Spremnik za otpad (Samlarna), u nekim trgovinama	Manji električni I elektronski otpad, male baterije, limenke za sa sadržajem, izvori svjetla (osim neonskih cijevi).

Informacije o općinskim mjestima za prikupljanje postoje na www.goteborg.se. Korisnička služba za ekološki ciklus i vode [kretslopp och vatten], Tel. 031-368 27 00, informira o prikupljanju električnog i elektroničkog i ostalog opasnog otpada, radnim vremenima u reciklažnim centrima i dr.

Hvala vam što sortirate i dajete doprinos čovjekovoj životnoj sredini.

Göteborgs Stad
Kretslopp och vatten

www.goteborg.se

www.poseidon.goteborg.se

Ova brošura je izrađena u suradnji s tvrtkama Bostads AB Poseidon i Kretslopp och vatten.
Bostads AB Poseidon odgovoran za prevod.